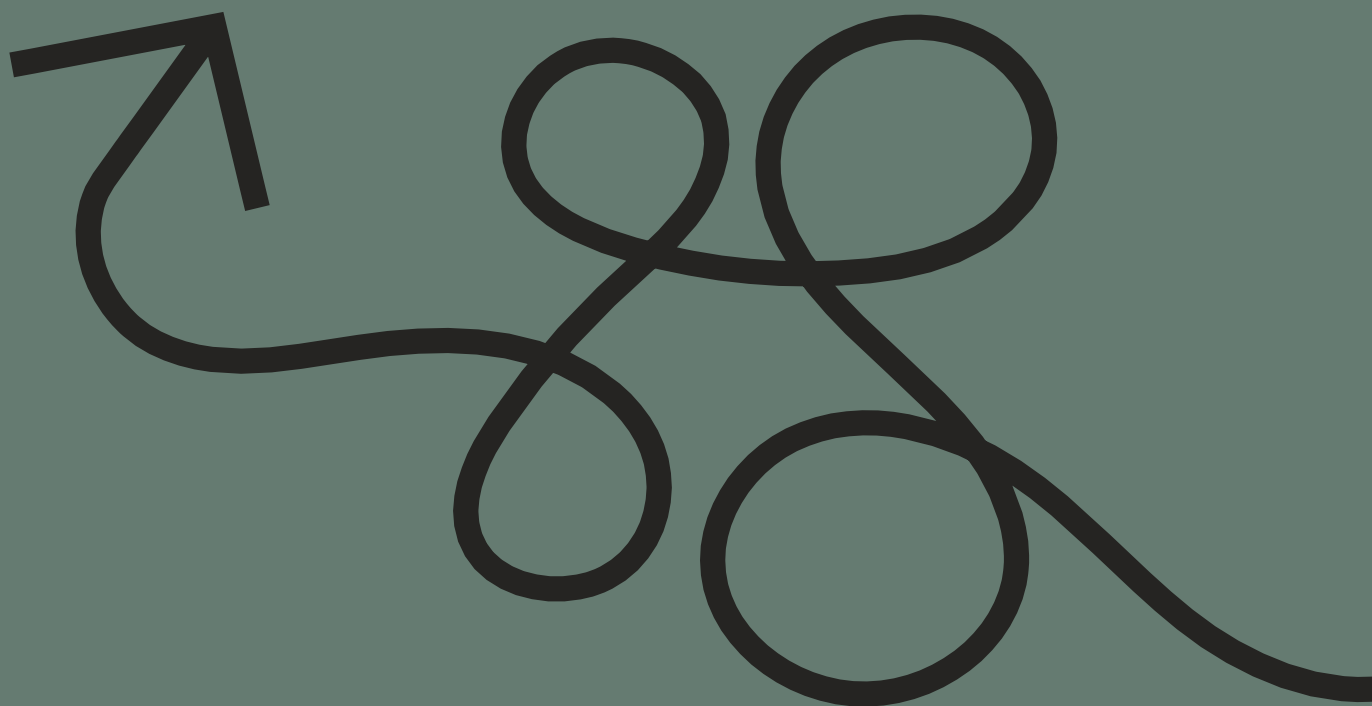

Februari 2024

Investerings- signalen

Stark framtidstro bland industrikonsultföretag
men stora utmaningar för arkitektföretagen

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Anställningsläget.....	4
Orderläget.....	6
Prisbildens utveckling.....	8
Appendix.....	10
Långsiktig trendutveckling.....	10
Orderutveckling för arkitekt- och teknikkonsultföretagen.....	12
Orderutveckling för industri-/techkonsultföretagen.....	12
Personalomsättning.....	13
Export/utlandsuppdrag.....	14
Kontakt.....	15

Om Investeringssignalen

Investeringssignalen är Innovationsföretagens återkommande marknadsundersökning för innovationssektorn. Här redovisas information om medlemsföretagens aktuella beläggning och förväntningar på framtida orderläge, prisutveckling och anställningsbehov. Företag inom arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsult-/techkonsultdelbranscherna involveras tidigt i investeringscykeln. I genomsnitt sker utrednings- och projekteringsinsatserna 2–18 månader före byggstart eller en industriell investering. Företagens tidiga position i investeringsprocessen innebär att denna marknadsundersökning ger en signal om framtida förändringar inom exempelvis investeringsvolymen för bostäder, infrastruktur och industrins FoU-satsningar.

Branschdefinition

Rapporten studerar "innovationssektorn", som i detta sammanhang består av arkitekt-, teknikkonsult-, industrikonsult-/techkonsultföretag och företag inom TIC (test, inspektion och certifiering) samt forsknings- och utvecklingsföretag (i rapporten benämnda som "övriga företag").

Om denna rapport

127 medlemsföretag som tillsammans sysselsätter 10 366 medarbetare i Sverige medverkade i studien.

- Enkätperioden varade mellan 2023-12-20 och 2024-01-12.

- För vissa grafer redovisas förändringen i netttotal. Nettotalen visar skillnaden mellan procentandelen av företag som angivit en positiv förväntan och de som angivit en negativ förväntan. Om exempelvis 60 procent har en positiv förväntan, 20 procent en negativ förväntan och 20 procent en oförändrad bild, blir nettotalet +40.

Sammanfattning

Stark framtidstro bland industrikonstultföretag men stora utmaningar för arkitektföretagen

Den svenska ekonomin är och har varit hårt pressad under det senaste året. Enligt Konjunkturinstitutets rapport från december 2023 kommer lågkonjunkturen fördjupas under 2024.¹ Hög inflation och höjda räntor har slagit hårt mot bland annat bostadsbyggandet, vilket drabbat delar av innovationssektorn hårt. Men under 2024 förväntas de svenska lönerna stiga snabbare än priserna och tillsammans med en lägre styrränta kommer det att ge både svenska hushåll och företag ökat utrymme för konsumtion och investeringar. I denna rapport framträder en bild av en innovationssektor som ser med tillförsikt på framtiden, men det finns stora skillnader mellan delbranscherna.

Förväntningarna på orderläget har gått från låga nivåer inom innovationssektorn till att nu vara relativt positiva på en aggregerad nivå. Inom samtliga sektorer förväntar man sig ett förbättrat orderläge under kommande halvår, jämfört med vår mätning från oktober 2023 och nu är det fler

företag inom samtliga sektorer som förväntar sig ett förbättrat orderläge kommande 6 månader än andelen som förväntar sig en minskning.

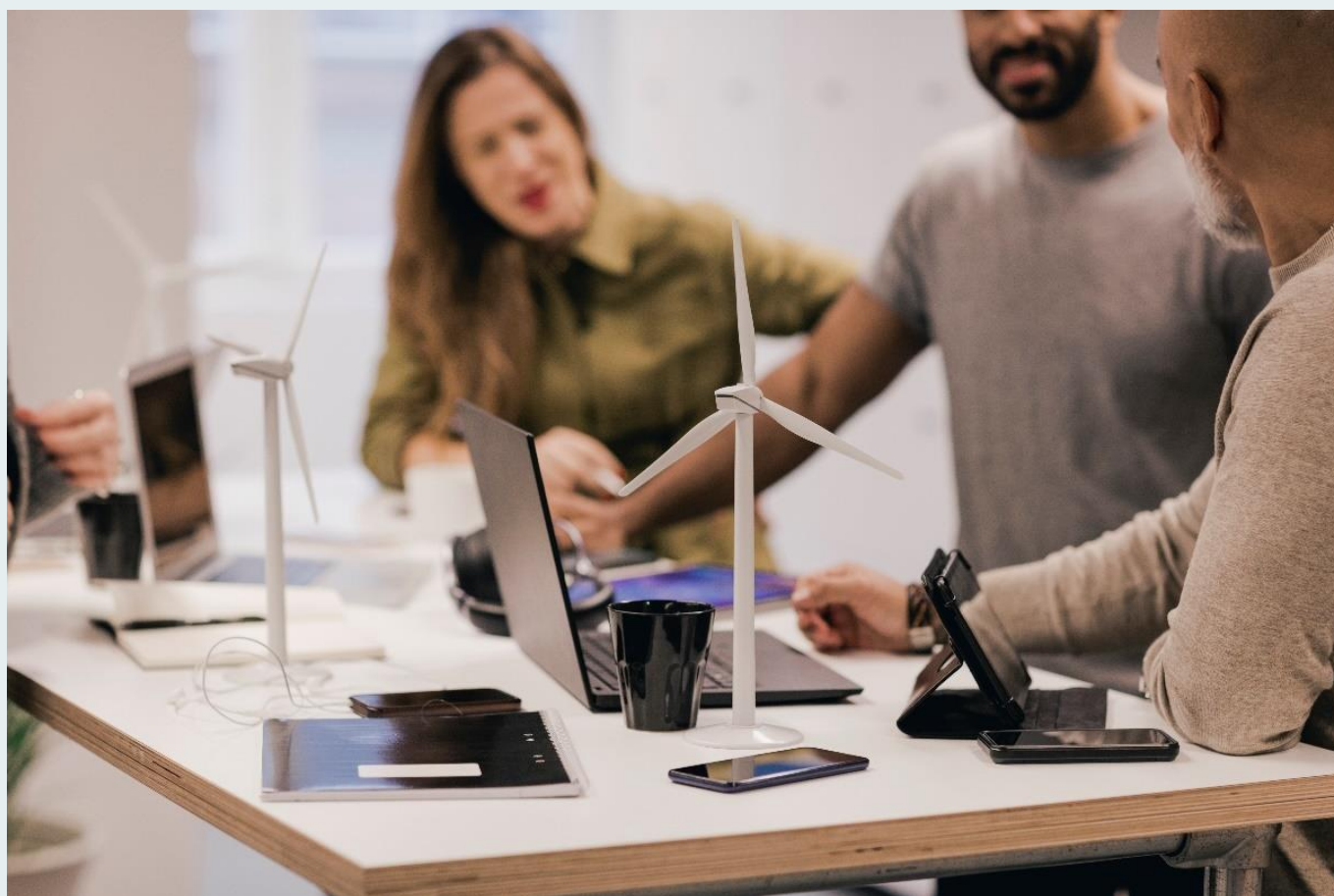
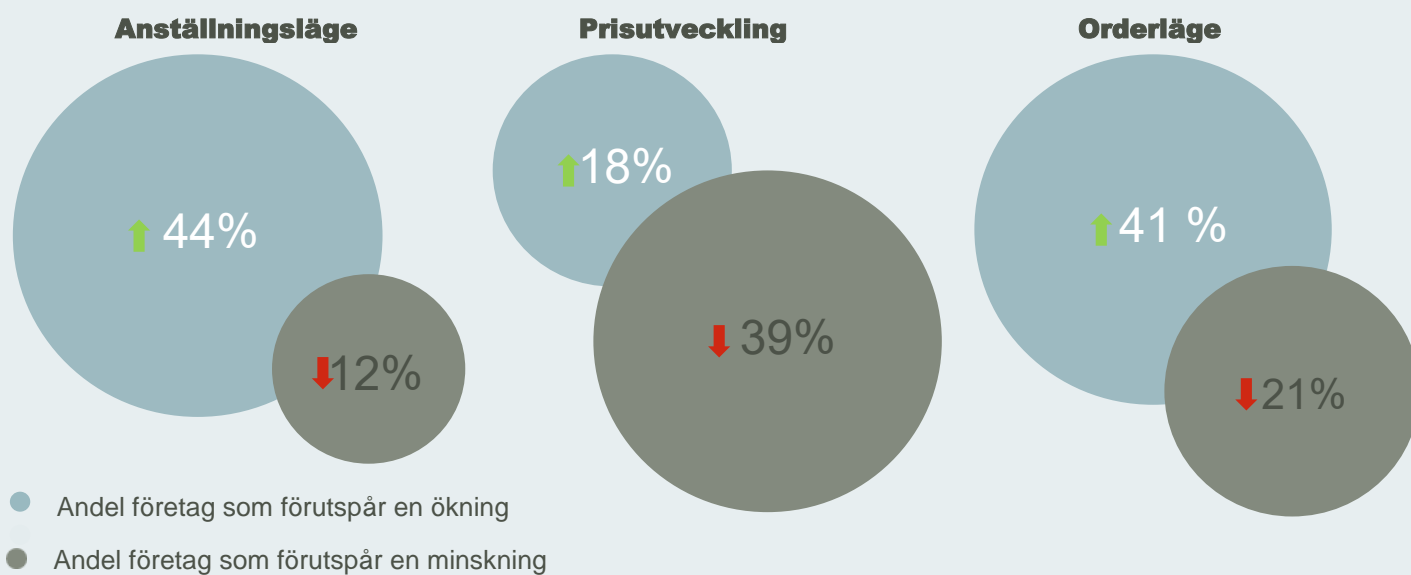
De ökade förväntningarna på efterfrågan tycks även ge effekt på anställningsläget, där vi också ser en vändning jämfört med föregående rapport. Här är dock bilden lite mer splittrad mellan delbranscherna. Av industri-/techkonstultföretagen uppger hela 92 procent att de förväntar sig öka personalstyrkan under kommande halvår och inte ett enda företag i studien räknar med en minskning. Bland arkitekterna är den negativa bild som tecknades i höstas numer mindre negativ, men det är fortfarande något fler företag som räknar med att minska än som räknar med att öka personalstyrkan.

När det gäller förväntningarna på prisernas utveckling är det fortfarande en majoritet av företagen som tror på sjunkande priser, men det är inte lika många som vid mätningen i höstas. Andelen företag som tror på en positiv prisutveckling ökar både bland arkitektföretagen och teknikkonstultföretagen.

Förväntningar på:	Anställningsläge		Prisutveckling		Orderläge	
	Ökning	Minskning	Ökning	Minskning	Ökning	Minskning
Industri- /techkonstultföretag	92% (60%)	0% (3%)	14% (32%)	44% (43%)	75% (45%)	0% (19%)
Teknikkonstultföretag	55% (32%)	8% (13%)	42% (11%)	8% (48%)	36% (18%)	22% (45%)
Arkitektföretag	17% (13%)	19% (24%)	18% (2%)	40% (46%)	37% (15%)	29% (36%)
Övriga	25% (60%)	25% (0%)	27% (11%)	27% (33%)	50% (50%)	17% (20%)
Totalt	44% (34%)	12% (13%)	18% (12%)	39% (45%)	41% (24%)	21% (36%)

¹ <https://www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget/konjunkturlaget/2023-12-20-svensk-ekonomi-vaxer-igen-2024.html>

Innovationssektorns förväntningar på rekryteringsbehovet, orderläget och prisbilden de kommande sex månaderna för samtliga företag

Anställningsläget

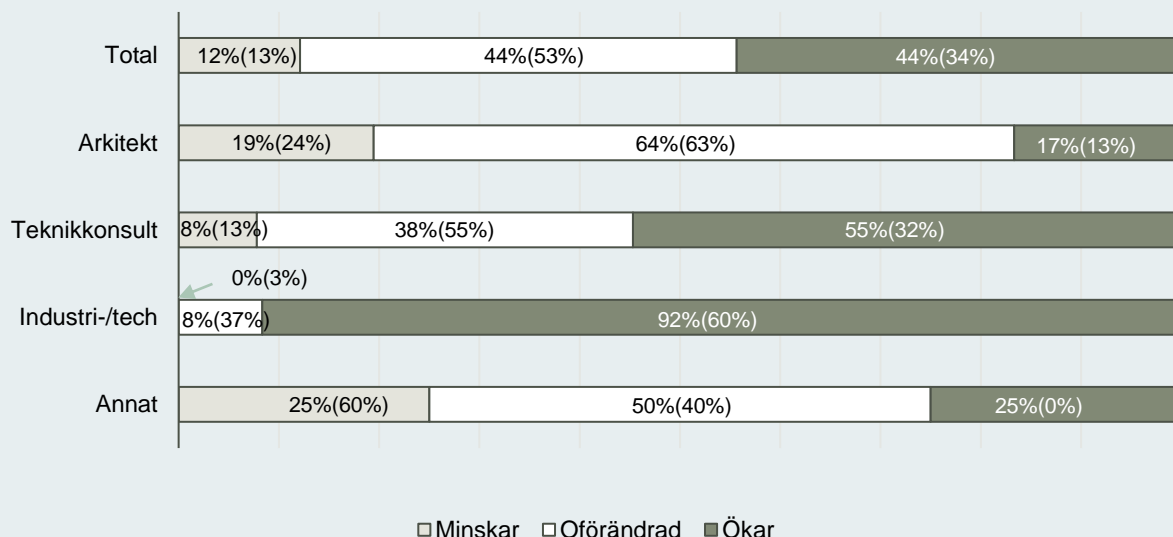
Andelen företag som bedömer att de kommer behöva öka personalstyrkan har stigit sedan vår senaste mätning i oktober. Enligt den senaste undersökningen förväntar sig 44 procent av medlemsföretagen att de kommer behöva öka personalstyrkan kommande halvår, medan 12 procent bedömer att de kommer behöva minska personalstyrkan kommande halvår. Det är dock stora skillnader mellan delbranscherna.

Det är främst industri-/techkonsultföretagen som signalerar ett ökat behov av personal under våren. Hela 92 procent av företagen i delbranschen förväntar sig en ökning av personalstyrkan det kommande halvåret, samtidigt som åtta procent bedömer att personalstyrkan kommer vara oförändrad. Inget industri-/techkonsultföretag som deltagit i studien räknar med en personalminskning kommande halvår. Redan vid undersökningen i höstas indikerades ett utbrett anställningsbehov inom branschen och detta har således ökat.

Bland teknik konsulterna är det fler företag i denna mätning som uppger att de räknar med att anställa under kommande 6 månader, jämfört med föregående mätning. 55 procent av teknik konsultföretagen räknar med att personalstyrkan kommer att öka under våren, medan 8 procent räknar med en kommande minskning av personalstyrkan.

Arkitekterna har varit den delbransch där lågkonjunkturen slagit hårdast på personalsidan. Fortfarande är det fler arkitektföretag som tror att de kommer behöva minska antalet anställda under de kommande 6 månaderna, än antalet företag som räknar med att anställa. 19 procent av arkitektföretagen räknar med att behöva minska personalstyrkan kommande halvår, vilket är 5 procentenheter mindre än vid oktobermätningen då siffran uppgick till 24 procent. Och andelen arkitektföretag som räknar med att behöva anställa under kommande 6 månader har stigit från 13 till 17 procent, vilket sammantaget indikerar en möjlig vändning.

Innovationssektorns förväntningar på förändring av personalstyrkan i Sverige kommande sex månader, fördelat på delbransch

Företagens förväntningar i oktober 2023 inom parentes.

Om man jämför utfallet av hur stor andel av företagen som faktiskt har ökat sin personalstyrka sedan undersökningen i oktober, med andelen företag som i oktober gjorde bedömningen att de skulle komma att öka, ser vi att totalt sett visade sig bedömningarna ganska träffsäkra: 34 procent av företagen trodde då att de skulle komma att rekrytera under kommande 6 månader, och nu svarar 32 procent att de har ökat personalstyrkan under senaste 6 månaderna.

Jämför man istället utfallet av hur många företag som uppger att de behövt minska personalstyrkan med hur många som trodde att de skulle behöva minska, är träffsäkerheten totalt sett inte lika god. 27 procent av innovationsföretagen uppger att de behövt minska personalstyrkan under de senaste 6 månaderna. Andelen som förväntade sig en minskning var bara 13 procent.

Teknikkonsulterna visade sig mest träffsäkra när det gällde förväntningar på ökning av personalstyrkan: där förväntade sig 32 procent av företagen en ökning kommande halvår, och nu svarar 35 procent av teknikkonsulterna att de har anställt under senaste halvåret. När det gäller minskning av personal förväntade sig 13 procent av företagen en minskning och utfallet blev 23 procent.

Industri-/techkonsultföretagen var något mer optimistiska inför det kommande halvåret. 60 procent trodde i oktober att de skulle öka personalstyrkan, men utfallet vid denna mätning blev att 42 procent av företagen faktiskt gjort det. Detta manar till en liten försiktig tolkning av den aktuella uppgiften att 92 procent av delbranschen nu uppger att de förväntar sig att rekrytera under kommande halvår.

Denna undersökning visar också att 0 procent av företagen inom delbranschen behövt minska personalstyrkan under senaste halvåret. I oktober

var det 3 procent som förväntade sig en minskning, vilket även det är en mycket låg andel.

Arkitektföretagen är den delbransch som under senare tid drabbats hårdast på anställningssidan. 46 procent av arkitektföretagen uppger att de minskat sin personalstyrka de senaste 6 månaderna, jämfört med 24 procent som bedömde att de skulle behöva minska.

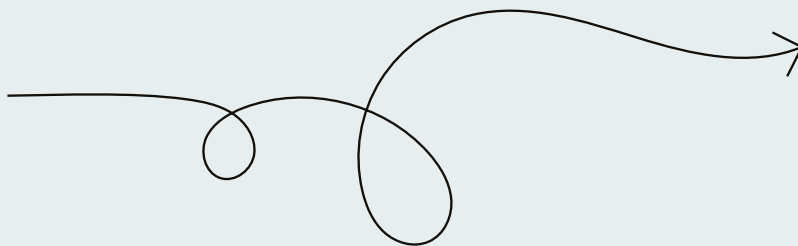
46%

av arkitektföretagen uppger att de minskat personalstyrkan de senaste 6 månaderna

Men det finns också arkitektföretag som har rekryterat under senaste halvåret. 27 procent av arkitektföretagen uppger att de har rekryterat, vilket kan jämföras med att det var 17 procent i Investeringsignalen i oktober som förväntade sig att de skulle behöva rekrytera.

De relativt stora skillnaderna mellan förväntat och faktiskt utfall för samtliga delbranscher kan ses som tecken på att det varit ett turbulent år, präglad av stora osäkerheter och svag efterfrågan. Den samlade bilden inför framtiden är ändå att utvecklingen när det gäller anställningsläget tycks ha vänt för innovationssektorn.

Utifrån enkätsvaren gör vi skattningen att det totala rekryteringsbehovet för hela innovationssektorn uppgår till ca 3 500 personer netto under kommande sex månader. Störst rekryteringsbehov finns hos industri-/techföretagen samt teknik-konsultföretagen, som uppger ett behov av att anställa 1 400 respektive 2 125 personer. För arkitektföretagen är det däremot aktuellt med nedskärningar av ytterligare cirka 25 personer under kommande sex månader.

Orderläget

Andelen företag i branschen som förväntar sig ökad ordergång är nu större än andelen som förväntar sig en minskning, totalt sett. Detta är en klar förändring mot de senaste mätningarna.

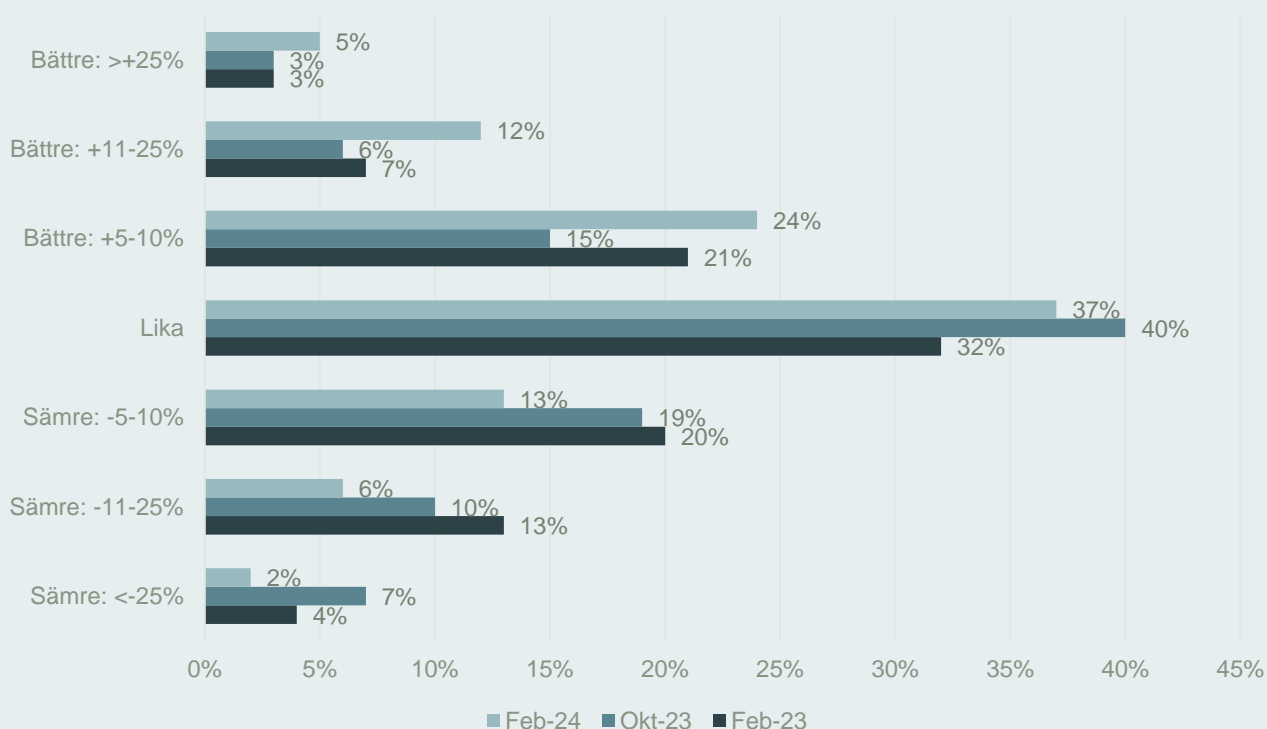
41 procent av företagen förväntar sig en uppgång under kommande halvår, medan 37 procent inte tror det blir någon förändring och 21 procent tror att orderläget kommer försämrats. Detta kan jämföras med mätningen i oktober då endast 24 procent av företagen trodde på ökad efterfrågan

och 36 procent förväntade sig ett försämrat orderläge.

Ökningen i denna mätning kan till stor del förklaras av industri-/techkonsultföretagen, som överlag ser positivt på det kommande orderläget.

Det är även fler teknikkonsultföretag och arkitektföretag som nu bedömer att orderläget kommer förbättras, men de tror överlag på en mindre ökning än vad industri-/techkonsultföretagen gör.

Innovationsektorns förväntningar på orderläget i Sverige, kommande sex månader

Bland industri-/techkonsultföretagen förväntar sig 75 procent ett bättre orderläge kommande halvår. I oktoberundersökningen var motsvarande andel 45 procent, vilket innebär att vi nu ser en markant ökning. Inget industri-/techkonsultföretag som

deltagit i studien tror att orderläget kommer försämrats under kommande halvår.

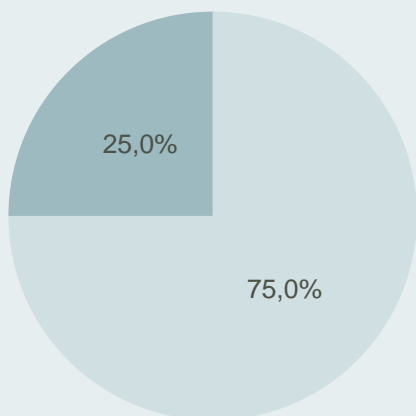
Bland teknikkonsultföretagen och arkitektföretagen är det nu fler som tror på ett ökat orderläge under kommande halvår, än de som tror på ett försämrat

läge. Men även om detta illustrerar en positiv utveckling ser vi att runt vart fjärde teknikkonsult-

och arkitektföretag fortfarande förväntar sig ett försämrat orderläge.

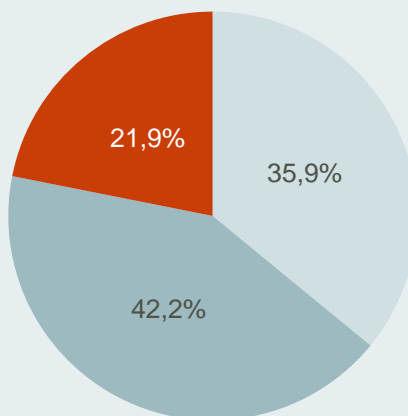
Förväntningar på orderläge kommande 6 månader, per delsektor

Industri-/techkonsult

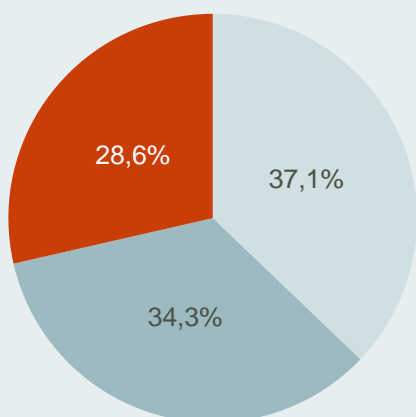
■ Bättre ■ Lika

Teknikkonsult

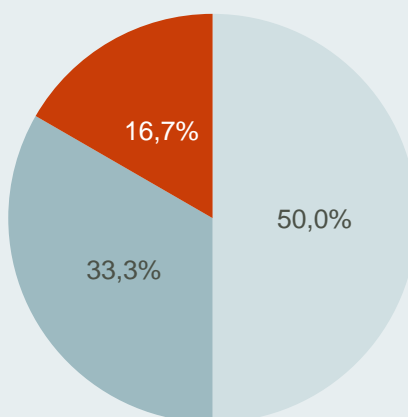
■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Arkitekt

■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Övriga

■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Det är främst inom områdena bostäder, övriga hus (kontor, handel, sjukhus o dyl) samt stadsplanering som arkitekt- och teknikkonsultföretagen ser att orderläget kommer förbättras under kommande halvår. Inom bostadsbyggandet är det visserligen fortfarande fler som tror på ett minskat orderläge än de som tror på en ökning (-33 procent netto), men det är betydligt färre jämfört med vid oktobermätningen (-61 procent netto).

Det område med störst negativ förändring när det gäller förväntningar på orderläget är området Övriga anläggningar (energiverk, kraftverk, tele o dyl). Många företag i branschen gjorde bedömningen i höstas att detta område skulle få ett ökat orderläge under förra halvåret. Nu är det inte lika många som gör samma bedömning, förväntningarna har minskat från 37 procent netto till 6 procent netto.

Prisbildens utveckling

Under det senaste halvåret har prisbilden fortsatt utvecklats negativt. Andelen företag som upplevt en försämring är fler än andelen som förväntade sig det vid mätningen i oktober. Då var det 45 procent som trodde att kommande sex månader skulle innebära en försämrad prisbild, och nu vid februari-mätningen uppger 52 procent att prisbilden försämrats under det senaste halvåret.

17 procent av företagen uppger dock att prisbilden förbättrats under det senaste halvåret. Det är främst industri-/techkonsultföretag som uppger att prisbilden förbättrats (50 procent). Detta var ett betydligt mer positivt utfall än väntat, då endast 32 procent av industri-/techkonsultföretagen trodde på en förbättrad prisbild i höstas. 43 procent förväntade sig däremot en försämrad prisbild och vid denna mätning visar det sig att bara 8 procent av företagen i denna delsektor uppger att prisbilden faktiskt har försämrats.

Arkitektföretagen är de som i högst utsträckning upplevt en försämrad prisutveckling. 65 procent uppger att prisbilden försämrats och bara 5 procent att prisbilden förbättrats. Detta ligger också i linje med de förväntningar som arkitektföretagen uttryckte i höstas.

Av teknikkonsultföretagen uppger 20 procent att prisbilden förbättrats och 54 procent att den försämrats, vilket också ligger i linje med de förväntningar som uttrycktes i höstas.

För kommande sex månader ser vi att den totala andelen som tror på en bättre prisutveckling ökat från 12 till 18 procent. Men det är fortfarande en stor andel, 39 procent, som tror på en försämrad prisbild och 43 procent som tror på en oförändrad prisbild.

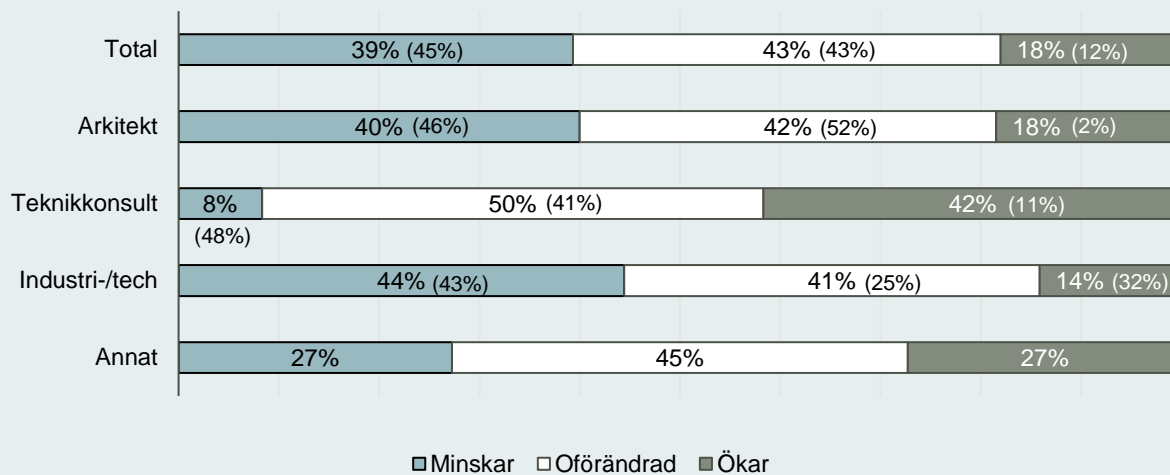
42%

av teknikkonsultföretagen förväntar sig ett förbättrat prisläge under kommande halvår

Störst förändring ser vi hos teknikkonsultföretagen, där andelen som förväntar sig en förbättrad prisbild om sex månader har stigit med 31 procentenheter sedan förra mätningen, från 11 till 42 procent. Och andelen som tror på en försämring har sjunkit 40 procentenheter.

Även bland arkitektföretagen har andelen företag som tror på en förbättrad prisutveckling stigit med 16 procentenheter. Men även om det nu är fler arkitektföretag som förväntar sig en förbättring jämfört med tidigare, är det fortfarande 40 procent som tror på en försämrad prisutveckling för kommande sex månader. Industri-/techkonsultföretagen uppvisar en snarlik fördelning som arkitektföretagen angående förväntningar på det kommande halvårets prisutveckling.

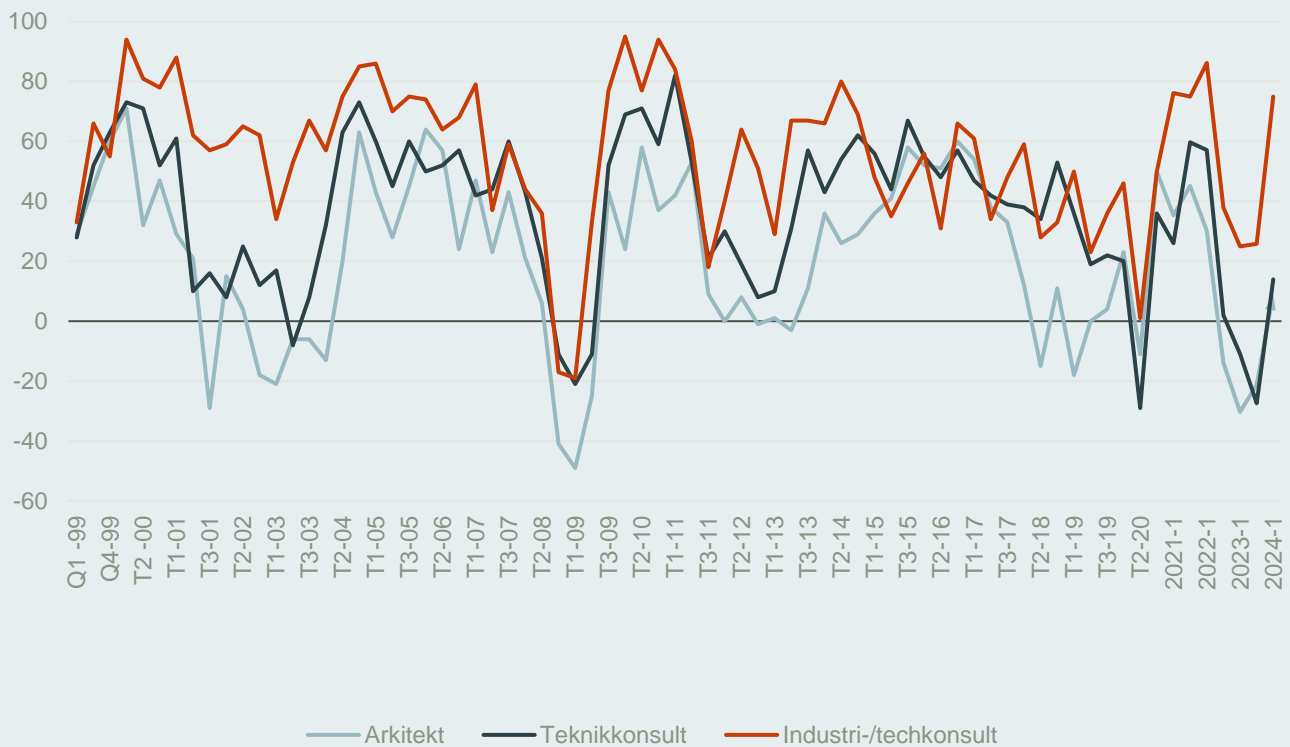
Förväntningar på prisutvecklingen de kommande sex månaderna för de olika delbranscherna

Appendix

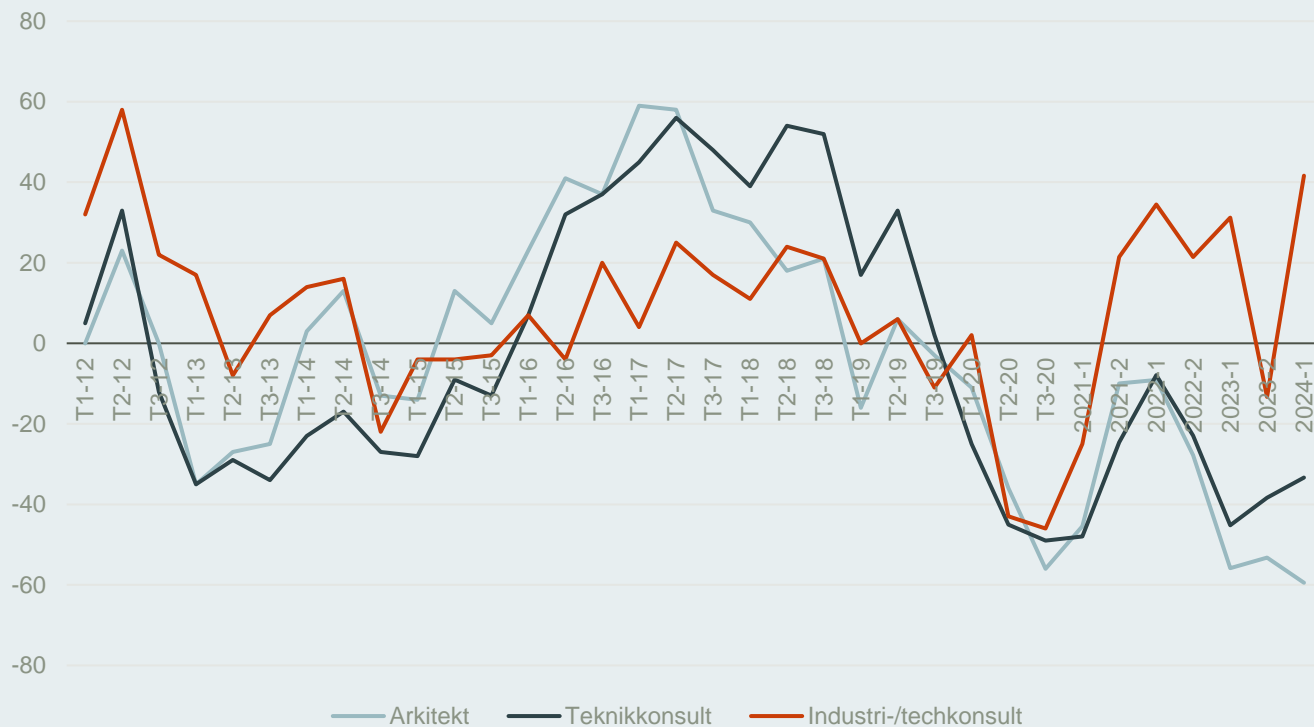
Långsiktig trendutveckling

Konfidensindikator² för arkitekt-, teknikkonsult-, samt industri-/techkonsultföretag. Visar förväntningar på orderläget kommande sex månader.

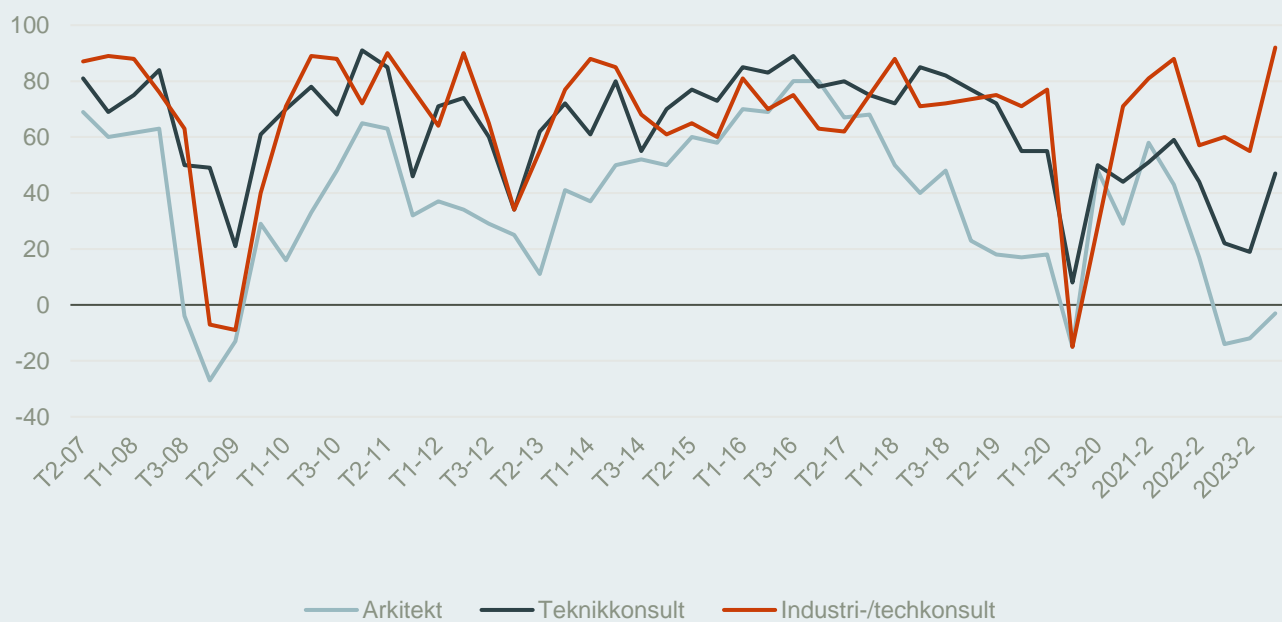

² Konfidensindikatorn är nettotalet mellan andelen företag som tror på ökad ordergång om sex månader minus de som tror på en minskad ordergång.

De allmänna prisernas utveckling det senaste halvåret i netttotal. Redovisat för arkitekt-, teknikkonsult-, samt industri-/techkonsultföretag.

Förväntningar på personalstyrkans utveckling kommande sex månader. Redovisat för arkitekt-, teknikkonsult-, samt industri-/techkonsultföretag.

Orderutveckling för arkitekt- och teknikkonsultföretagen

Förväntningar på orderstockens utveckling kommande sex månader fördelat på verksamhetsområde, samt andel av totala omsättningen för 2022 och 2023.

Arkitekt- och teknikkonsultföretagen	Förväntningar (%)			Andel volym (%)	
	Ökar	Oförändr.	Minskar	2023*	2022*
Bostäder	14(3)	34(33)	52(64)	17	9
Övriga hus (kontor, handel, sjukhus, o dyl)	27(14)	51(49)	22(37)	32	23
Industribyggnader	23(20)	59(57)	18(23)	11	16
Vägar, gator, samfärdsl o dyl	30(18)	54(71)	16(11)	8	24
Miljöprojekt, utredningar mm	38(39)	57(53)	5(8)	6	13
Övriga anläggningar (energiverk, kraftverk, tele o dyl)	48(42)	46(53)	6(5)	7	7
Stadsplanering	30(17)	54(58)	16(25)	5	7
Annan	25(22)	72(59)	3(19)	13	1
Medelvärde av förväntningar, summa av volym	29(22)	53(54)	17(24)	100	100

*Andel av totala omsättningen viktas efter antalet anställda. Företagens förväntningar i oktober 2023 inom parentes.

Orderutveckling för industri-/techkonsultföretagen

Industri-/techkonsultföretagens förväntningar på orderutvecklingen om sex månader fördelat på verksamhetsområde, samt andel av totala omsättningen för 2022 och 2023.

Industri-/techkonsultföretagen	Förväntningar (%)			Andel volym (%)	
	Ökar	Oförändr.	Minskar	2023*	2022*
Produktions/processutveckling	63(44)	25(50)	13(6)	20	8
Produktutveckling	45(30)	27(57)	18(13)	27	51
Teknisk IT (t ex systemutveckling, data, elektronik, beräkningar & analyser)	70(45)	10(55)	10(0)	19	28
Teknisk information/utbildning	29(13)	29(80)	29(7)	3	11
Annan	50(33)	25(67)	0(0)	31	1
Medelvärde av förbäntningar, summa av volym	51(33)	23(62)	14(5)	100	100

*Andel av totala omsättningen viktas efter antalet anställda. Företagens förväntningar i oktober 2023 inom parentes.

Personalomsättning

Tabellen nedan illustrerar personalomsättningen³ i innovationssektorn totalt samt per respektive delbransch. För sektorn som helhet uppgick personalomsättningen till 18,0 procent under 2023. Den delbransch som uppvisar högst personalomsättning är teknikkonsultföretagen (19,0 procent).

För både teknikkonsulterna och industri-/techkonsulterna beror personalomsättningen till största del på frivilliga avgångar, (16,1 respektive 16,2 procent). Men för arkitektföretagen är andelen frivilliga avgångar låg, bara 1,7 procent. Däremot kan vi se att nästan 10 procent av personalstyrkan hos arkitektföretagen blivit uppsagda, utifrån de svar vi fått i enkäten.

Personalomsättning per verksamhetsområde presenterat per helår för åren 2019-2023

Personalomsättning	2019	2020	2021	2022	2023
Industri-/techkonsultföretag	20,5	25,8	19,2	28,4	18,0%
Teknikkonsultföretag	15,2	7,9	16,3	15,6	19,0%
Arkitektföretag	12,2	11,4	10,9	13,0	12,1%
Samtliga	16,0%	12,3%	17,5%	18,2%	18,0%

³ Personalomsättningen är kvoten av antalet medarbetare som avgått under räkenskapsåret dividerat med det genomsnittliga totala antalet

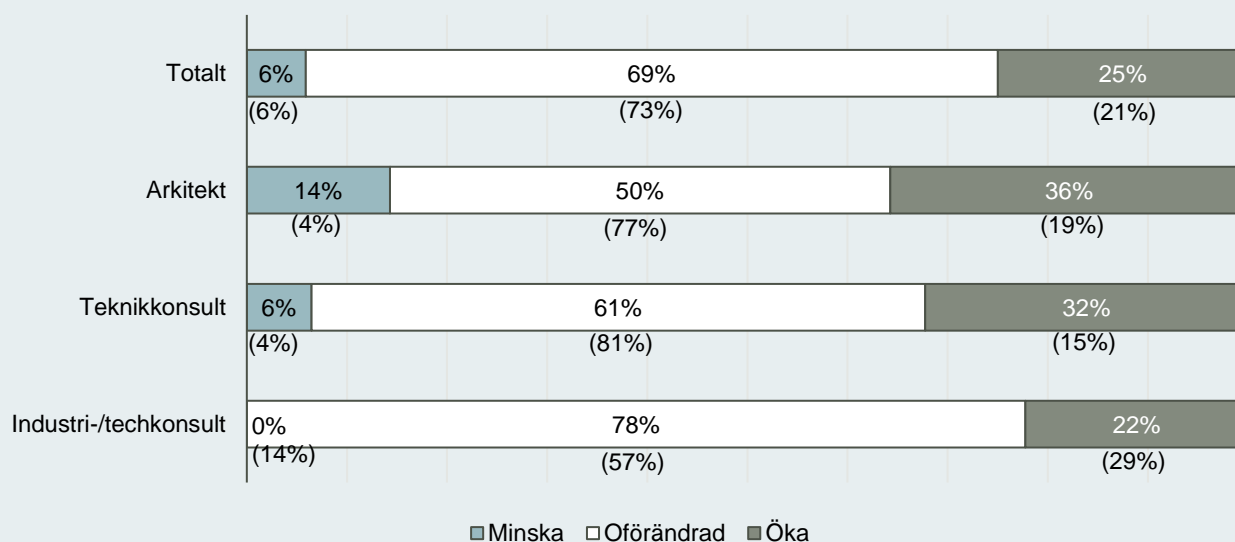
medarbetare under året. Dvs är det omsättningen för de som lämnat, både inräknat frivilliga avgångar samt ofrivilliga.

Export/utlandsuppdrag

Förväntningarna på exporten de kommande sex månaderna fortsätter att öka bland de företag som har utlandsuppdrag. Av dessa gör vart fjärde företag bedömningen att exporten kommer att öka under kommande halvår. Men den absoluta merparten av de exporterande företagen, 69 procent, gör bedömningen att andelen export/utlandsuppdrag kommer förbli oförändrad under kommande halvår. Störst förväntan på ökad export

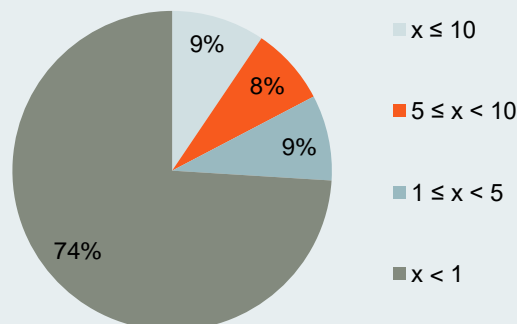
ser vi i gruppen arkitektföretag med utlandsuppdrag, där andelen företag som tror att exporten kommer öka uppgår till 36 procent. Bland industri-/techkonsulterna med utlandsuppdrag har andelen som tror på en ökad export faktiskt minskat något från föregående mätning, men det är å andra sidan inget av dessa företag som bedömer att exporten kommer minska.

Förväntningar på export-/utlandsuppdragsutvecklingen 2024 jämfört med 2023. Redovisat för arkitekt-, teknikkonsult-, och industrikonsult-/techkonsultföretag.

Men även om exportens andel av företagets totala fakturering ökar för många av företagen i undersökningen utgör ändå exporten en relativt liten del av den totala faktureringen för företagen som grupp. Knappt tre fjärdedelar av företagen uppger att de inte hade någon export alls under 2023. För 9 procent av företagen utgör företagets exportintäkter mellan 1 till 5 procent av den samlade faktureringen. I intervallet 5 upp till 10 procent utgör exportintäkterna 8 procent av den totala faktureringen. De företag som hade en stor andel, 10 procent eller mer, av sin fakturering kopplad till exportintäkter 2023, utgör endast 9 procent av företagen.

Exportens andelar (x) av företagets fakturering 2023

Kontakt

Elin Lydahl, förbundsdirektör

Tel: +46 8 762 69 45

E-post: elin.lydahl@innovationsforetagen.se

Richard Österberg, näringspolitisk expert, analys

Tel: +46 8 762 69 51

E-post: richard.osterberg@innovationsforetagen.se

Kommande marknadsrapporter

Investeringssignalen

Under benämningen Investeringssignalen presenterar Innovationsföretagen sedan 1994 sina regelbundna marknadsundersökningar bland arkitektföretag och tekniska konsultföretag i medlemskretsen. Marknadsundersökningen genomförs två gånger per år och resultatet presenteras i Investeringssignalen.

Branschrapport 2023 – Innovationsföretag i Sverige

Innovationsföretagens årliga rapport är en sammanställning av den svenska arkitekt-, teknikkonsult-, industri-/techkonsultsektorn. I rapporten presenteras rankinglistor över de största företagsgrupperna på respektive marknad, intressanta nyckeltal, nyheter kring strukturaffärer samt information om utvecklingen och konjunkturen inom sektorn under det senaste året.

EFCA Barometer

EFCA, den europeiska associationen för teknikkonsulter, publicerar två gånger per år, vår och höst, en överblick av teknikkonsultmarknaden runt om i Europa.

Almegas Tjänsteindikator

Rapporterna, som publiceras fyra gånger per år, innehåller analyser och prognoser kring tjänstesektorns utveckling, vissa tjänstebranschers utveckling samt makroekonomiska analyser och prognoser.